Beantwoording vragen arbeidsmigrantenbeleid – commissie RZ d.d. 28 juni 2021

Tijdens de commissievergadering van de commissie RZ op 28 juni jl. is er door wethouder Rein van Mooselaar gesproken over het beleid m.b.t. arbeidsmigranten (zie bijlage).
Dit naar aanleiding van vragen die gesteld waren tijdens de vergadering van de agendacommissie over regionaal beleid versus lokaal beleid.
In reactie hierop heeft de commissie enkele vragen gesteld. Toegezegd is dat deze vragen door wethouder Pieter van Dieperbeek als portefeuillehouder op een later moment schriftelijk worden beantwoord en worden toegevoegd aan de besluitenlijst.

Het betreft de volgende vragen:

- **VVD:** Wordt uitvoering van het vastgestelde lokale beleid voortgezet of wordt er een pas op de plaats gemaakt?

Het in december 2020 door uw raad vastgestelde arbeidsmigrantenbeleid wordt uitgevoerd. Vrijwel alle taken die voortvloeien uit het beleidskader 'Huisvesting internationale werknemers' zijn belegd in de organisatie en er wordt invulling aan gegeven. Daarbij zijn er veel verschillende teams die een rol hebben bij de uitvoering van dit beleid. Wat nog niet voldoende is belegd en geborgd, is de informatievoorziening/dienstverlening en de interne regie tussen de diverse teams. Het MT heeft zojuist de opdracht gegeven om in het najaar een plan van aanpak hierop gereed te hebben. U wordt hier in november 2021 over geïnformeerd.

- **VVD:** Weten we voor eind 2021 wie er als arbeidsmigrant woonachtig is in de gemeente Bernheze?

Als de verwachting is dat de arbeidsmigranten meer dan 4 maanden woonachtig zijn in Nederland (binnen een periode van een half jaar), dan registreren wij ze in de Basisregistratie Personen (BRP). Verblijven zij korter in Nederland dan kunnen zij zich inschrijven in de Registratie Niet Ingezetene (RNI) en worden zij niet ingeschreven in gemeente Bernheze. Dit vloeit voort uit de Wet BRP. Dus van arbeidsmigranten die korter verblijven 4 maanden hier verblijven hebben wij geen overzicht. De RNI mag deze gegevens niet meer met ons delen. Voorheen is dit wel gedaan, omdat wij meededen met de pilot REgistratie Eerste Verblijfsadressen (REVA).

Wij hebben de laatste jaren een goed adressenbestand opgebouwd waar arbeidsmigranten verblijven door het lokale project arbeidsmigranten. Doordat er steeds nieuwe adressen bijkomen en doordat wij niet actief op huisbezoek zijn geweest tijdens de coronapandemie kunnen wij niet garanderen dat wij een compleet overzicht hebben van de arbeidsmigranten. Daarnaast lopen wij nog steeds tegen het probleem aan dat niet iedere internationale werknemer zich inschrijft in de BRP in gevallen wanneer dit wel verplicht is gesteld. Daardoor is er geen volledig beeld. Om dit probleem aan te pakken dient de informatievoorziening verbeterd te worden en de regelgeving aangescherpt te worden. Hier moeten nog stappen in worden gemaakt.

De arbeidsmigranten informeren wij bij de eerste inschrijving over de verplichting om zich in te schrijven bij de nieuwe gemeente als zij gaan verhuizen. Als zij weer vertrekken naar het land van herkomst moeten zij zich bij ons uitschrijven. Ook daarover informeren wij ze. Dit wordt niet altijd gedaan. Wij hebben daarom veel adresonderzoeken. Dit onderzoek kost tijd en de duur van een eenvoudig onderzoek duurt 8 weken. Dit betekent dat een inwoner nog 8 weken is geregistreerd in de BRP voordat hij uitgeschreven mag worden uit de BRP.

Een belangrijk middel voor de gemeente om te weten wie er in een inrichting is gehuisvest, is het nachtregister. Ingevolge artikel 438 lid 1 van het Wetboek van Strafrecht is degene die er zijn beroep van maakt aan personen nachtverblijf te verschaffen, al verplicht om een doorlopend register bij te houden waarin diverse gegevens moeten staan van de personen die daar verblijven. Echter, om bestuursrechtelijk te kunnen handhaven, dient een dergelijke bepaling ook te worden opgenomen in de APV. Momenteel is in afdeling 9 van de APV een bepaling opgenomen die met name is gericht op

recreatieve verblijfsvormen zoals een hotel of camping. Bedrijven en woningen waarin internationale werknemers verblijven zijn niet specifiek vermeld. Dit dient nog aangepast te worden in de APV, waarbij ook een dergelijke bepaling dient te worden opgenomen dat de inrichting verplicht is het register bij te houden dat is ingericht volgens het door de burgemeester vastgestelde model en het register aan de burgemeester of aan een door haar aangewezen ambtenaar over te leggen op een door de burgmeester bepalen wijze. Door middel van het nachtregister kan de gemeente ook beter toezicht houden op internationale werknemers die langer dan 4 maanden woonachtig zijn, maar zich niet hebben ingeschreven in de BRP.

- **Politieke Partij Blanco:** Laat in reactie op de opmerking van wethouder van Moorselaar, dat er in coronatijd minder pro-actief is gehandhaafd, weten dit zeer opmerkelijk te vinden.
  Moet er in deze periode niet juist actief gehandhaafd worden? Niet alleen met de focus op illegaliteit, maar ook gericht op het kunnen naleven van de coronamaatregelen en daarmee het minimaliseren van gezondheidsrisico's.

De coronacrisis heeft de afgelopen tijd enorm veel ambtelijke capaciteit gevergd in de gemeente dat het voor de ambtelijke organisatie niet meer doenlijk was om zo'n lange tijd naast de continu gewijzigde coronaregels de reguliere processen ongewijzigd door te laten lopen. De coronacrisis vergde enorm veel voorbereiding, besluitvoering en uitvoering. Wel heeft de gemeente alle huisvesters geïnformeerd door middel van een brief over alle noodzakelijke maatregelen voor goede huisvesting. De huisvesters dragen hierbij ook een grote verantwoordelijkheid. We hebben ervoor gekozen om alleen die locaties te controleren die vanwege de grote overschrijding of in het kader van de brandveiligheid hoge prioriteit hebben. De verwachting is dat we vanaf september 2021 de reguliere controles weer kunnen voortzetten.

- **Lokaal:** In het beleid is vastgelegd dat illegale situaties binnen één jaar afgebouwd zouden worden, met uitzondering van de Wildhorst.
  Wordt hier in de tweede helft van het jaar een inhaalslag in gemaakt, nu handhaving de afgelopen periode minder intensief heeft plaatsgevonden?

In het beleid is opgenomen dat de gedoogbesluiten afgebouwd dienen te worden tot een minimum. Hier zitten een aantal juridische haken en ogen aan die nader onderzocht dienen te worden. Daarnaast zal ook eerst geïnventariseerd moeten worden om welke gevallen het gaat en vervolgens in overleg getreden moeten worden met de huisvesters om de overgang naar een vergunde situatie of andere locatie mogelijk te maken. Uitgangspunt is dat per locatie een maximale overgangstermijn van één jaar gehanteerd zal worden, zoals ook in december 2020 mondeling aan uw raad is toegelicht door wethouder Van Boekel. In een uitvoeringsprogramma zal nog uitgewerkt worden wat daarvoor nodig is.